

opusdei.org

Motu proprio “Ad charisma tuendum”: preguntes i respostes

Oferim algunes preguntes i respostes preparades des de l'Oficina de comunicació de l'Opus Dei a propòsit del motu proprio “Ad charisma tuendum”.

16/04/2023

**Preguntas i respostes sobre el
Motu proprio “Ad charisma
tuendum”**

1. Quina és la finalitat d'aquest motu proprio?
2. Què suposa aquest motu proprio a la vida dels fidels de la Prelatura?
3. Per què s'insisteix en el “carisma”?
Són realitats oposades el carisma i la jerarquia?
4. Com es complementen carisma i jerarquia a l'Opus Dei?
5. Canvia alguna cosa al govern de la Prelatura?
6. Què són els Estatuts? Per què són tan importants per a la Prelatura?
7. Per què s'assenyala que el prelat no serà bisbe?
8. A què es refereix el títol de protonotari apostòlic supernumerari que s'esmenta al motu proprio?
9. Què és un congrés general extraordinari?

10. Per què es convoca el congrés general extraordinari?
 11. Qui és competent per modificar els Estatuts?
 12. Quin resultat es pot esperar del congrés?
 13. Què vol dir que el Papa és el legislador?
 14. Qui està convocat al congrés?
 15. Com es desenvolupa el Congrés general extraordinari?
 16. En quins idiomes estan disponibles els Estatuts de l'Opus Dei?
 17. Què és un carisma?
-

1. Quina és la finalitat d'aquest motu proprio?

El motu proprio *Ad charisma tuendum* (“Per a tutelar el carisma”) desenvolupa i concreta el canvi produït per la Constitució apostòlica *Praedicate Evangelium*, en transferir les competències en matèria de prelatures personals del Dicasteri dels Bisbes al del Clergat. Tant el títol com la introducció trasllueixen la determinació del Sant Pare perquè aquest canvi sigui dut a terme dins del respecte ple al carisma de l'Opus Dei.

2. Què suposa aquest motu proprio a la vida dels fidels de la Prelatura?

El motu proprio suposa una crida a prendre consciència de la potencialitat del carisma de l'Opus Dei en la missió de l'Església. Com diu el Sant Pare, “segons el do de l'Esperit rebut per sant Josepmaria Escrivà de Balaguer, en efecte, la prelatura de l'Opus Dei, amb la guia

del propi prelat, compleix la tasca de difondre la crida a la santedat al món, a través de la santificació de la feina i dels deures familiars i socials”. Com que és el Papa mateix qui recorda aquesta responsabilitat, els fidels de l'Opus Dei se sentiran moguts a aprofundir cada vegada més en aquest carisma i a discernir, sota la llum de l'Esperit Sant, com encarnar-lo en les noves situacions del nostre món.

3. Per què s'insisteix en el “carisma”? Són realitats oposades el carisma i la jerarquia?

Com diu el Vaticà II, l'Esperit Sant se serveix dels dons jeràrquics i carismàtics, per guiar l'Església (*Lumen Gentium*, n. 4). En aquest motu proprio es reafirma el carisma de l'Opus Dei, rebut per sant Josepmaria Escrivà, i la seva missió en l'edificació de l'Església. Uns dons estan al servei dels altres; i de tots hi

ha necessitat a l'Església, que sàviament al llarg de la història va trobant la manera com s'enriqueixin i es protegeixin recíprocament. Al motu proprio es recorda que el govern de l'Opus Dei està al servei del carisma —del qual som administradors, no propietaris— perquè aquest creixi i fructifiqui, confiant que és Déu qui obra tot en tots.

4. Com es complementen carisma i jerarquia a l'Opus Dei?

El carisma de l'Opus Dei consisteix a ajudar espiritualment totes les persones, homes i dones, de qualsevol procedència i de qualsevol professió, que se santifiquin allà on són, i a ajudar-les a propagar la crida universal a la santedat al mig del món, amb l'únic títol d'haver estat batejats. Per tant, els fidels de la Prelatura no formen ni actuen en

grup pel fet de pertànyer a l'Opus Dei.

El carisma de l'Opus Dei té necessitat del ministeri sacerdotal: aquí és on cal la intervenció de la jerarquia. Per aquest motiu, com recorda ara el Papa Francesc, “per a tutelar el carisma, el meu predecessor sant Joan Pau II, a la Constitució apostòlica *Ut sit*, de 28 de novembre de 1982, va erigir la Prelatura de l'Opus Dei, confiant-li la tasca pastoral de contribuir de manera peculiar a la missió evangelitzadora de l'Església”. Amb la maduració i assimilació progressiva dels ensenyaments conciliars sobre els dons jeràrquics i carismàtics s'anirà entenent cada cop millor com, lluny d'una oposició entre ambdós, a l'Opus Dei són realitats complementàries.

5. Canvia alguna cosa al govern de la Prelatura?

El canvi se situa a les relacions de la Prelatura amb la Santa Seu. El motu proprio no introdueix directament modificacions en el règim de la Prelatura, ni en les relacions de les autoritats de la Prelatura amb els bisbes. Alhora, preveu que l'Opus Dei proposi una adequació dels Estatuts a les indicacions concretes del motu proprio.

6. Què són els Estatuts? Per què són tan importants per a la Prelatura?

El Codi de Dret Canònic preveu que la Santa Seu, en el mateix moment de la creació d'una prelatura personal, doni els estatuts, que són les normes que defineixen l'àmbit de la prelatura, la peculiar missió pastoral que en justifica l'existència i les determinacions de la forma de govern. Són, per tant, juntament amb el document pontifici que l'estableix, les normes constitucionals de l'ens.

En el cas dels Estatuts de la Prelatura de l'Opus Dei, a més de definir-ne la missió (la promoció de la santedat al mig del món) i declarar-ne el caràcter universal, es recull la descripció del carisma —“el do de l'Esperit rebut per sant Josepmaria Escrivà de Balaguer” de què parla el Papa Francesc— i els mitjans amb què els fidels de l'Opus Dei han de viure la seva missió. Als Estatuts es descriu l'organització del govern de la Prelatura. A més de la previsió d'uns vicaris i consells que ajuden directament el prelat, els Estatuts reglamenten que l'exercici del govern s'ha de dur a terme seguint dues pautes, volgudes explícitament per sant Josepmaria: la col·legialitat en la presa de decisions i una important participació dels laics (homes i dones).

7. Per què s'assenyala que el prelat no serà bisbe?

Es tracta d'una iniciativa i decisió de la Santa Seu, en el marc d'una reestructuració del govern de la Cúria, per reforçar —com diu el motu proprio— la dimensió carismàtica.

8. A què es refereix el títol de protonotari apostòlic supernumerari que s'esmenta al motu proprio?

Es confereix a la figura del prelat un títol honorífic i un tractament que, reafirmant la condició secular —que és central al carisma de l'Opus Dei—, l'uneix de manera especial al Sant Pare, com a part de l'anomenada “família pontifícia”. Es diu “supernumerari”, per distingir-lo dels qui són notaris a la Santa Seu.

9. Què és un congrés general extraordinari?

Als Estatuts de l'Opus Dei (130 i 133) s'estableixen tres tipus de congressos

generals: a) l'electiu, que escull el Prelat, que ha de ser confirmat per la Santa Seu; b) l'ordinari, previst cada vuit anys, per avaluar l'estat de la Prelatura, aconsellar sobre la futura acció de govern i renovar els càrrecs; c) l'extraordinari, que no té una periodicitat fixa i és convocat quan les circumstàncies ho demanen a judici del Prelat amb el vot deliberatiu dels seus consells. Aquest últim és el que tindrà lloc del 12 al 15 d'abril (el prelat anuncià les dates en un missatge, publicat el 7 de gener).

10. Per què es convoca el congrés general extraordinari?

Es convoca per donar compliment al que es disposa l'article 3 del Motu Proprio "Ad charisma tuendum" (14-7-2022). El passat 6 d'octubre, el prelat ho anuncià de la manera següent: "Amb el parer favorable de l'Assessoria Central i del Consell General, convocaré un Congrés

General Extraordinari amb aquesta precisa i limitada finalitat, que tindrà lloc al primer semestre de 2023” (Carta de 6 d'octubre de 2022). A la mateixa carta, explicà quines eren les passes següents i quin tipus de canvis s'esperaven: “Al Dicasteri del Clergat ens han aconsellat no limitar-nos a considerar el que fa referència a la dependència de la Prelatura a aquest Dicasteri i al pas de quinquennal a anual de l'informe a la Santa Seu sobre l'activitat de la Prelatura, sinó que proposem altres possibles retocs als Estatuts, que ens semblin adients a la llum del Motu proprio. També ens han aconsellat que hi dediquem sense pressa tot el temps que calgui”.

11. Qui és competent per modificar els Estatuts?

La reforma dels Estatuts està prevista al 181 del text, que reserva a la Santa Seu tant la modificació com la

introducció de nous preceptes que poden realitzar-se a petició del congrés general de l'Opus Dei. Quan la iniciativa és de la Prelatura, per garantir la certesa jurídica de la necessitat dels canvis, els Estatuts preveuen que es proposin i ratifiquin en el curs de tres Congressos Generals (181, § 3). Com en aquest cas és la mateixa Santa Seu qui sol·licita la proposta de modificacions, no cal seguir aquest procediment i es poden fer les propostes en un congrés extraordinari.

12. Quin resultat es pot esperar del congrés?

Com que el Papa és el legislador en el cas dels Estatuts de les prelatures personals, no es preveu cap comunicació pública de la proposta final de modificació dels estatuts per part de l'Opus Dei, sinó que aquesta

es presentarà directament al Dicasteri per al Clergat.

13. Què vol dir que el Papa és el legislador?

Vol dir que la Santa Seu és qui té la competència per erigir prelatures personals (mitjançant una constitució apostòlica) i, alhora, establir i promulgar els estatuts de la prelatura erigida (c. 295, Codi de Dret Canònic).

A diferència d'altres ens, en el cas de les prelatures personals, els estatuts són establerts i promulgats en virtut de la potestat legislativa (és a dir, el poder que l'Església té per donar normes del màxim nivell), com indica el Codi de Dret Canònic de l'Església llatina (c. 94, § 3). En aquest cas, els estatuts es consideren pròpiament lleis i en la seva elaboració intervé necessàriament l'autoritat que els promulga (la Santa Seu).

Tant la redacció, com la modificació i la introducció de nous preceptes es reserva a la Santa Seu, encara que sigui a proposta de la Prelatura de l'Opus Dei.

14. Qui està convocat al congrés?

Estan convocats tots els congressistes, homes i dones, nomenats segons indiquen els Estatuts (nn. 130, § 2 i 133, § 3). Per ser congressista cal tenir almenys 32 anys i 9 d'incorporació definitiva a la Prelatura. Els nomena el Prelat entre membres dels països on l'Obra exerceix el seu apostolat, amb el vot deliberatiu dels organismes de govern centrals (consell per als homes, assessoria per a les dones) i tenint en compte el parer de la circumscripció d'origen. Tots els congressistes són membres numeraris, i una gran majoria ha realitzat o realitza actualment tasques de govern a la Prelatura en

les diferents circumscripcions. Això facilita el coneixement dels reptes apostòlics dels llocs on viuen i treballen.

També poden ser convocats pel Prelat altres fidels de la Prelatura en qualitat d'experts, amb veu però sense vot (n. 130, § 4).

El nombre de congressistes participants és de 274, 126 dones (46%) i 148 homes (54%).

Provenen dels cinc continents: Àfrica (6,6%), Amèrica (36%), Àsia (6,2%), Europa (50%) i Oceania (1,1%).

Aquesta proporció respon al nombre de fidels de l'Opus Dei que viuen als respectius continents.

Hi assistiran 90 preveres, que representen el 32,8 % dels congressistes. Als congressos electius, el Prelat es tria entre els preveres congressistes.

Pel que fa al rang d'edat, la congressista més jove té 35 anys i el de més edat 87.

15. Com es desenvolupa el Congrés general extraordinari?

El primer dia, els congressistes estudien individualment les propostes preparades a Roma amb l'assessorament d'expertes i experts, a partir dels suggeriments rebuts per a l'adequació dels Estatuts al *Motu proprio 'Ad charisma tuendum'*.

El Congrés seguirà amb grups d'estudi (d'unes 30 persones cadascun) que treballaran en simultani. Tot seguit, cada grup presenta les seves propostes al Prelat.

El tercer i darrer dia, el Prelat formularà una proposta unificada que serà sotmesa a votació plenària, i s'aprova per majoria simple. La proposta resultant es presentarà

posteriorment a la Santa Seu.
L'aprovació final correspon al Papa,
que és el legislador competent.

16. En quins idiomes estan disponibles els Estatuts de l'Opus Dei?

Els Estatuts (1982), promulgats en llatí, defineixen amb precisió la configuració jurídica de la prelatura, la seva organització i fins.

S'anomenen pròpiament *Codex iuris particularis seu Statuta Praelaturae Sanctae Crucis et Operis Dei*. Podeu consultar-ho [aquí](#).

No hi ha una traducció oficial dels Estatuts. Per facilitar-ne la comprensió en altres llengües s'han traduït per especialistes. Es poden llegir, a més, en [espanyol](#), [anglès](#), [italià](#), [francès](#) i [alemany](#).

17. Què és un carisma?

“Extraordinaris o simples i humils, els carismes són gràcies de l'Esperit Sant que, directament o indirectament, tenen una utilitat eclesial, ja que s'ordenen a l'edificació de l'Església, al bé dels homes i a les necessitats del món” (799, *Catecisme de l'Església Catòlica*).

"Els carismes s'han d'acollir amb agraïment per aquell que els rep, però també per tots els membres de l'Església. Són una meravellosa riquesa de gràcia per a la vitalitat apostòlica i per a la santedat de tot el Cos del Crist. Així és mentre es tracti de dons que provenen veritablement de l'Esperit Sant i s'exerceixin amb plena conformitat als impulsos autèntics d'aquest mateix Esperit, és a dir, segons la caritat, veritable mesura dels carismes (cf. 1 Co 13)" (800, *Catecisme de l'Església Catòlica*)

“En aquest sentit es veu sempre necessari el discerniment dels

carismes. Cap carisma no dispensa de la referència a la submissió als pastors de l'Església. «A ells pertoca especialment, no apagar l'Esperit, sinó provar de totes les maneres de retenir el que és bo», a fi que els carismes contribueixin, amb llur diversitat i complementaritat, al «bé comú» (1 Co 12,7; cf. LG 30; CL, 24)” (801, *Catecisme de l'Església Catòlica*).

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/motu-proprio-ad-
charisma-tuendum-preguntes-i-
respostes/](https://opusdei.org/ca/article/motu-proprio-ad-charisma-tuendum-preguntes-i-respostes/) (01/04/2025)